

PROTOKOLLAT

med tilkendegivelse af 12. juni 2019

i

FV 2019.0004:

Fagligt Fælles Forbund

for

A

(forhandlingssekretær Johnny Frimann Storm)

mod

Dansk Byggeri

for

Fleks Modul A/S

(chefkonsulent Hans Henrik Kristensen)

Der er under denne sag tvist om, hvorvidt en lærling omfattet af Bygningsoverenskomstens elevkapitel har krav på betaling af SH-godtgørelse af overarbejdsbetaling samt betaling af ferie- og SH-godtgørelse af udetillæg i lighed med øvrige medarbejdere.

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af forhandlingssekretær Svend-Aage Poulsen og forhandlingssekretær Jacob Scavenius, begge udpeget af klager, overenskomstchef Lise Bernth og juridisk konsulent Melissa Lee Jakobsen, begge udpeget af indklagede, samt som opmand højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen.

Sagen blev forhandlet den 12. juni 2019, hvor 3F var repræsenteret ved forhandlingssekretær Johnny Frimann Storm og Dansk Byggeri ved chefkonsulent Hans Henrik Kristensen.

3F nedlagde følgende påstande:

1. Flex Modul A/S tilpligtes at betale SH-godtgørelse af overtid kr. 3.677,69 med procesrente fra ydelseernes forfaldstid.
2. Flexmodul tilpligtes at betale ferie- og SH-godtgørelse af udetillæg, jf. lokalaftale, kr. 9.485,87, med tillæg af procesrente fra ydelseernes forfaldstid.

Dansk Byggeri nedlagde påstand om frifindelse.

Der blev afgivet forklaring af tillidsrepræsentant B og teknisk direktør C, hvorpå sagen blev procederet.

Der blev ikke opnået flertal for en afgørelse blandt de af parterne valgte medlemmer, og afgørelsen blev herefter overladt til opmanden, som på den nedenfor anførte baggrund fremkom med den herefter anførte tilkendegivelse.

Overenskomstgrundlaget

Bygningsoverenskomsten 2017 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 21 Tillæg for overarbejde

Overarbejdstillæg

1. Beordret overarbejde betales for de første 3 timer pr. dag med et tillæg på 50 %. Efterfølgende timer betales med et tillæg af 100 %.

...

§ 54 feriegodtgørelse

1. Feriegodtgørelse udgør 12 ½ procent af den samlede arbejds løn i optjeningsåret.

2. Virksomheden beregner feriegodtgørelse af ethvert indkomsts-kattepligtigt lønbeløn og personalegode, for hvilket der ikke indrømmes fradrag i indtægten, og som er vederlag for arbejde under ansættelsen.

...

§ 60 Betaling af søgnehellidage, feriefridage, seniorfridage og børneomsorgsdage

Opsparing

1. Søgnehellidags- og feriefridagsbetalingen til at betale søgnehellidage, feriefridage, seniorfridage og børneomsorgsdage udgør 8,60% af medarbejderens ferieberettigede løn, herunder af den overenskomst-mæssige sygeløn.

Fra begyndelsen af den lønningsuge hvori 1. marts 2018 indgår, stiger søgnehellidagsbetalingen til 9,30%

Fra begyndelsen af den lønningsuge hvori 1. marts 2019 indgår, stiger søgnehellidagsbetalingen til 9,90%

Feriegodtgørelse af søgnehellidags- og feriefridagsbetalingen er indeholdt i beløbet.”

I overenskomstens kapitel 18 reguleres overenskomstforholdene for elever. Det hedder i kapitlet bl.a.:

“§ 1 Den daglige/ugentlige arbejdstid

1. Den daglige og ugentlige arbejdstid (herunder fridage) samt placering heraf er den samme, som er gældende for øvrige medarbejdere i samme virksomhed.

....

Feriefridage

2. Elevers 5 feriefridage betales ved afholdelse af feriefridagene med den aftalte elevløn. De etablerede feriefridage placeres efter ferielovens regler om placering af restferie.

...

§ 4 Overarbejde

1. Elever, der er fyldt 18 år, kan udføre overarbejde efter samme retningslinier og i samme udstrækning, som er gældende for øvrige medarbejdere.
2.
3.

4. For arbejde, der udføres uden for den i den enkelte uge fastlagte normale daglige arbejdstid betales efter det løntrin, eleven er placeret på, samt tillæg efter overenskomstens § 21.
5. Elever, der udfører overarbejde, betales udover lønnen i stk. 4 12 ½ % i feriegodtgørelse, der udbetales til hovedferien.

...

§ 7 Løn- og ansættelsesvilkår

Lønudbetaling

1. Elever ydes løn for 37 timer pr. uge inklusiv søgnehellidage med fradrag for eventuelle forsømmelser, der ikke skyldes sygdom.

...

§ 13 Rejsegodtgørelse

Praktikperioden

1. Elever ydes rejsegodtgørelse efter samme regler, som gælder for øvrige medarbejdere.

Køretid

2. Køretid er 50% af øvrige medarbejders sats.

Ude og rejsearbejde

3. Hvor eleven udfører ude- eller rejsearbejde, ydes betaling efter samme regler, som gælder for øvrige medarbejdere.

...

§ 16 Feriebestemmelser

1. Der henvises til bestemmelserne i ferieloven.

...

Feriepenge af akkordoverskud

3. Når øvrige medarbejdere yder elever og vokselever akkordoverskud, tilfalder den til beløbet svarende feriegodtgørelse og søgnehellidags- og feriefridagsbetaling eleverne.”

Den konkrete sag

Den konkrete sag angår tømrerlærling, nu tømrersvend A, som i sin elevtid har deltaget i rejsearbejde sammen med virksomhedens øvrige medarbejdere rundt i hele Danmark. Der var i virksomheden indgået en lokalaftale, hvorefter medarbejderne havde forhandlet sig frem til et udetillæg på 15 kr./time ved udearbejde uden overnatning og 30 kr./time ved udearbejde med

overnatning. I forbindelse med rejsearbejdet var der endvidere en del overarbejde, som A som elev deltog i på linje med de øvrige medarbejdere.

Parternes uenighed angår, om A har krav på SH-godtgørelse af den overtidsbetaling, som han har oppebåret i sin elevtid, og om han har krav på SH-godtgørelse og feriegodtgørelse af det udetillæg, som han har oppebåret i sin elevtid.

A har oppebåret feriegodtgørelse af overtidsbetaling i overensstemmelse med § 4, stk. 5, i overenskomstens elevkapitel.

Parternes argumentation

3F har anført navnlig, at det følger af elevkapitlets § 4, stk. 4, at elever ved udførelse af overarbejde har krav på tillæg efter overenskomstens § 21, dvs. overtidsbetaling efter de samme regler som for udlærte svende. Da udlærte svende har krav på SH-betaling af den ferieberettigede løn og dermed også af overarbejdstillæg, jf. § 60, må det samme gælde for elever.

Det følger endvidere af elevkapitlets § 13, stk. 3, at såfremt elever udfører ude- og rejsearbejde, har de krav på betaling efter samme regler, som gælder for øvrige medarbejdere. Da udlærte svende har krav på såvel feriegodtgørelse som SH-betaling af udetillæg, jf. § 54 og § 60, må det samme gælde for elever.

I modsat fald ville der være en fordel ved at sende en elev på overarbejde eller rejsearbejde, fordi virksomheden derved kan spare overenskomstmæssige tillæg. 3F's opfattelse støttes endvidere af opmandskendelse af 17. juli 1998 afsagt i en sag mellem Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark mod Gulvbranchens Arbejdsgiverforening, hvor opmanden udtalte, at det var mest nærliggende af fortolke en bestemmelse om overtidstillæg på den måde, at betaling af overtidstillæg til lærlinge skal beregnes efter samme "principper" som dem, der gælder for svende, det vil sige med samme procenttillæg, der udregnes på grundlag af lærlingens løn. 3F har endvidere henvist til Højesterets dom gengivet i UfR.2011.763, hvori Højesteret fastslog, at søgnehelligdaysbetaling er omfattet af lønbegrebet i erhvervsuddannelseslovens § 55, stk. 2.

Dansk Byggeri har anført navnlig, at Bygningsoverenskomstens § 54 om feriegodtgørelse og § 60 om betaling af søgnehelligdays, feriefridage mv. alene er gældende for tømrer- og bygningsnedkervende og ikke for tømrerlærlinge. Tømrerlærlingenes ferie og ret til feriefridage mv. er udtømmende reguleret i overenskomstens elevkapitel. Lærlingenes 5 feriefridage betales ved afholdelse af feriefridage med den aftalte elevlø, jf. elevkapitlets § 1, stk. 2. Der ydes løn for 37 timer pr. uge inklusiv søgnehelligdays med fradrag for eventuelle forsømmelser, som ikke skyldes sygdom, jf. § 7, stk. 1, og ferielovens regler er gældende, jf. § 16. Da tømrerlærlinge har ret til fuld løn på søgnehelligdays og sygedage, betyder det, at de har krav på løn under ferie, jf. ferielovens § 23, stk. 1. Lærlinge er således allerede gennem bestemmelserne i elevkapitlet blevet tilgodeset for, hvad de har krav på i relation til ferie, feriefridage mv., og henvisningerne i elevkapitlets § 4, stk. 4, og § 13 til regler, som gælder for øvrige medarbejdere, omfatter derfor ikke også en henvisning til §

54 og § 60. I så fald ville bestemmelserne i elevkapitlets § 4, stk. 5, og § 16, stk. 3, da også være overflødige.

Den faglige voldgiftskendelse fra 1998, som 3F har påberåbt sig, vedrører en anden overenskomst og er uden betydning for sagen. Sagen er derimod sammenlignelig med opmandskendelse af 29. december 2016 i FV2016.0129, hvis resultat klart støtter indklagedes standpunkt.

Opmandens bemærkninger og resultat

Bygningsoverenskomsten indeholder i kapitel 18 særlige bestemmelser om elever, herunder om elevers ret til ferie med løn og feriegodtgørelse samt om deres ret til løn på søgnehellidage og på feriefridage. Det må derfor kræve særlige holdepunkter herfor, såfremt henvisningen i elevkapitlets § 4, stk. 4, til tillæg efter overenskomstens § 21 og henvisningen i elevkapitlets § 13 til de regler om betaling for ude- og rejsearbejde, som gælder for øvrige medarbejdere, også indbefatter feriegodtgørelse og SH-betaling beregnet efter overenskomstens § 21 og § 54. Sådanne holdepunkter foreligger ikke. En sådan fortolkning ville samtidig betyde, at bestemmelserne i elevkapitlets § 4, stk. 5, og § 16, stk. 3, ville være overflødige, hvilket i sig selv taler imod den af 3F hævdede fortolkning.

Det følger af det anførte, at Dansk Byggeris frifindelsespåstand skal tages til følge.

Parterne var enige om at tage denne tilkendegivelse til efterretning med samme virkning som en kendelse i sagen. Der var endvidere enighed om, at hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmanden.

Sagen sluttet.

København, den 4. juli 2019.

Lene Pagter Kristensen